

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Ingredi Religionem

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

*Censura, in-
trañs in mo-
nasterium oc-
cultè absolvi
potest ab E-
piscopo.
Incurritur e-
tiam censura
cum al. pœ-
nis à Religio-
sis admitten-
tibus fami-
nas intra
claustra.*

*Sed omnes
istæ censura
non ligant
infantes.*

*Et in tali in-
gressu excu-
sat parvitas
materia.*

*A Superiore,
& Episcopo
loci danda est*

5. Petes: An excommunicatio intrantis in Monasteriū Monialium, si sit occulta, absolvi possit ab Episcopo? Respondeo affirmativè. Vide *verb. Absolvere, n. 7.*

6. Incurrunt quoque excommunicationem Papalem Religiosi intromittentes fœminas in Monasterii claustra, absolubilem tamen per Cruciatam secundum Rodriq. in *expl. motus Pii V. n. 34.* & à superiore Regulari per privilegia. Incurrunt quoque privationem officiorū, & inhabilitatem ad alia in posterum obtinenda ipso facto, absque alia declaratione, (adhuc tamen requiritur sententia, juxta dicenda *verb. Pœna, n. 2.*) & in his dispensare possunt Generales, & Provinciales, ut ait Rodriq. *tom. 2. q. 84. art. 7. contra Grass. part. 1. lib. 4. c. 23. num. 12.* non tamen confessarius per Cruciatam; quia non sunt censura, *part. 3. tract. 2. resol. 66.*

7. Nota hic duo. Primum est, quod pœna prædicta non ligant infantes docti expertes. hi enim in monasteria admitti possunt, & si sint fœminæ in claustra virorum. (Suar *tom. 2. lib. 6. c. 16. num. 4. part. 3. tr. 2. resol. 67.* Item nec Reges, Reginae, & Cardinales ob eorum excellentiam. Idem Suarez *tom. 4. lib. 2. c. 7. nu. 5. ibid. §. Ad argumentum.* † conerarium postea docuit de Cardinalibus in *part. 5. tr. 2. resol. 20.* quia in dicto Gregorii decreto id Cardinal. ultra casus necessarios prohibetur expressè. †

8. Secundum est, in fractione clausuræ dari parvitatem materiæ, quam Nald. *verb. Clausura num. 1.* dicit esse ingressum, (& idem de egressu Monialis diximus *verb. Clausura num. 5.*) ad duos pedes per breve tempus. Quam sententiã, licet non approbet Homobonus *tom. 1. part. 4. resp. 61.* existimans parvam materiã esse ingressum solius mediæ corporis, quando nimirum corpus manet in limine, partim intra, & partim extra: approbat tamen Merolla *tom. 1. disput. 1. cap. 2. diff. 7. num. 502. part. 5. tract. 5. resolutione 22.*

9. Licentia ingrediendi intra septa monasteriorum confessoribus Regularibus non solum danda est à suo superiore,

verum etiam ab ordinario loci, & hoc solum extenditur ad confessores non ad superiores ordinarios Religionis, ita declaravit Congregatio, *part. 10. tractat. 16. septa Monasterium Monialium. resol. 42.*

10. Personæ perillustres, quæ obtinentur licentiam à Papa aliquoties ingredi septa monasterii monialium cum assignatione matronarum in casu absentia, vel legitimæ causæ: possunt aliam eligere, & variare. Pellizz. *part. 10. tractat. 14. resol. 31.* Sed Dian. tenet quod solum in casu mortis unius posse eligere aliam, & non in aliis casibus, & si in brevi dicatur per tres vices in tribus monasteriis poterit duabus unum ingredi, & semel in uno ex duobus, vel si dicatur in quatuor monasteriis, & breve dicat ter potest semel in quatuor ingredi. Pellizz. *ibid. §. Sed quid dicendum,* & potest semel ingressus transferri in die quo fit aliqua publica præsentatio, *ibid. in fine.*

Mortua assignata non potest alia eligi.

Perillustres possunt cum vicibus concessis ingredi, di in conventibus assignatis.

I N G R E D I Religionem.

Vide *verb. Novitatus, verb. Novitius, & verb. Professio.*

Religionem ingredi tenetur, qui-
cumque id vovit. Potest tamen ingressum differre, ad vitandum scandalū infirmorum, secundum Valentiam. Vide *differe ad verb. Scandalum num. 29.* Item ad occurrendum necessitati sororis in gravi necessitate, & prostitutionis periculo constituta, si votum non est emissum pro tempore determinato, secundum Palaum *tom. 3. tractat. 16. disput. 1. punct. 7 §. 5. num. 13.* Imò etiam, si pro determinato, secundum Sanchez in *summ. tom. 1. lib. 4. cap. 20. num. 31. 32.* & Trullunch in *Decalog. tom. 1. lib. 2. cap. 2. dub. 23. n. 10.* quia, ait Sanchez, providere tali necessitati est opus tantæ charitatis, ut secundum prædicti arbitrium, videatur majus Dei obsequium, quam præsentaneus Religionis ingressus. Et quamvis Palaus objiciat, non esse illud sororis levamen

men actum majoris virtutis, nam alioqui votum in tale subsidium commutari posse propria auctoritate, & non obstante tali necessitate. Religionis ingressum esse licitum, etiam secundum Sanchez, & idēd capacem obligationis voti; nihilominus in casu occurrente consulerem dilationem ad aliquod tempus, vel ad majorem cautelam recursum ad Episcopum, qui juxta dicta *verb. Episcopus*, in tali casu dispensare potest, *part. 6. sr. 7. resol. 54.*

Non tamen uxorem ducere cum intentione ingrediendi ante consummationem.

2. Altrictus voto Religionis non potest matrimonium contrahere; animo Religionem ingrediendi infra bimestre, ante consummationem, quia exponeret se periculo fraudandi votum, videretur quoque illudere Sacramento: & non levem sponsam inferret injuriam, quæ non posset alteri nubere, donec ipse profiteretur. Est communis opinio apud Sanchez *de matrim. lib. 2. disputat. 43. num. 7. & 10. ubi num. 6. benè notat*, contrarium non esse improbableē, cum sponsus de jure post matrimonium contractum possit infra bimestre uxorem relinquere, & ad Religionem transire; si enim id sponsæ injuriosum non est, nec erit injuriosum eam ducere eo animo. Quod potiori jure procederet contra Cuchum *lib. 5. cap. 12. num. 20. si quis uxorem duceret eo animo absque voto. part. 3. tr. 4. res. 81.*

Ei si post votum defloraret puellam sub promissione conjugii, hac promissio nulla esset.

3. Petes primò: An qui post votum hujusmodi defloraret puellam sub promissione conjugii, teneretur ad votum potius, an ad matrimonium? Respondet Lessius *lib. 2. cap. 10. dub. 4. numer. 32.* & alii communiter, teneri ad matrimonium, & probabiliter: nam obligatio promissionis conjugii cum defloratione, cum sit justitiae, solvit obligationem voti, quæ est Religionis. Præsertim quia eam solvit quoque superveniens necessitas patris, quæ solum ponit in filio obligationem charitatis, *part. 3. tractat. 4. resolut. 203. & 280.* Sed probabile quoque est, teneri ad votum, ut docuerunt Navarrus, & Rodriquez, quos citat, & sequitur Laymann *lib. 5. tract. 10.*

part. 1. cap. 2. numer. 5. quia promissio facta puellæ post votum non tenet, utpote domini in suum corpus Deo præacquisti per votum. Ex quo patet ad argumenta. Dices: Tenetur saltem puellam ducere ratione damni illati, sicut qui deflorasset absque voto sub ficta conjugii promissione. Respondeo, negando paritatem nam qui fictè promittit, tenetur promittere ex animo: qui verò promittit post votum, promittere non potest: unde paritas solum currit cum eo, qui puellam deflorasset absque ulla promissione, qui non teneretur illam ducere ob damnum illatum, *part. 3. tract. 4. resol. 280 §. Sed contrariam, & part. 5. tract. 14. resol. 38.* Probabile quoque est, quod ait Pontius *lib. 6. cap. 12. numer. 19.* tale teneri primò ad conjugium, & postea infra bimestre Religionem, nondum consummato matrimonio intrare, quia sic utramque obligationem impleteret, *part. 3. tract. 4. resol. 203. §. Notandum.*

4. Petes secundò: An dispensatus in voto Religionis ratione infirmitatis, censeatur dispensatus etiam si convalescat? Et respondeo negativè. Affirmativam tamen sententiam docent nonnulli, cum quibus *verb. Dispensatio, num. 5.* diximus, cessante causa dispensationis, non cessare ipsam dispensationem. Et hanc sententiam tenent novissimè Auctor casuum conscientiae Bonon. *casu 1. fol. 35.* & Zambellus *verb. dispensatio, n. 5. part. 6. tract. 7. resol. 43.*

Si autem in voto ratione infirmitatis dispensaretur, dispensatio censeatur data pro tempore infirmitatis.

5. Religionem ingredi potest uxortus, si uxor etiam ipsa recipiatur in monasterium, aut si senex sit, (id est annorum secundum Riccrum sexaginta; secundum Sanchez quinquaginta: nam mulier anno 50. sterilefcit ut vir sexagenarius, &c. aut secundum Pontium deficiat in robore, valetudine, &c. judicio Episcopi) in sæculo manens voto castitatis se astringat. *cap. cum sis, & cap. apol. de convers. conjug.* In quibus juribus cum de utroque conjugē sermo sit, potest etiam uxor ingredi Monasterium, viro Religionem (etiam S. Joann. Hierosol. ut docet Pontius *ubi infra, n. 1. contra Sanch. lib. 7.*

Conjux uterque Religionem ingredi potest simul.

Vel convenire, ut unus ingrediatur, altero manente in sæculo cum voto castitatis.

habiturum Religiosum, est Simonia. Sed an hoc procedat in habitu Religiosorum Equitum, vide *verb. Simonia, num. 7.*

INJURIARE.

Licet injurianti, respondere, mentiris.

I. Vide *verb. Contumelia.* Hic solum confirmamus, quod a nobis dictum est. *verb. Compensare, num. 4.* Quod obijcienti crimen falsum, vel occultum; liceat respondere, *mentiris*, nam quidam Theologus id negat, afferens exemplum Christi, qui a Phariseis laceratus illa contumelia, *Demonium habes, non respondit, mentimini, sed Ego demonium non habeo.* Probat etiam: quia hæc responsio cum inferatur post contumeliam, non habet rationem defensionis, sed potius vindictæ. Nos vero dicimus, optimum quidem esse, quod sequamur exempla Redemptoris, respondendo, *non sum*; non tamen ad id teneri: & illud *non sum*, esse etiam velatam mentitam, cum autem injuria sit expressa, posse propulsari expressè per verbum *mentiris*: quod in tali casu ex circumstantia actualis defensionis patet non esse offensivum, sed defensivum. Et sanè Theologi cum Mendoza in 2. 2. volum. 2. disp. 170 §. 14. n. 119. dicunt, quando blasphemus obijcit Deo mendacium, quod aliter refelli non potest, pertinere ad Religionis virtutem, respondere ei, *mentiris*, quod signum est, hoc verbum non esse sic intrinsecè malum, ut aliquando honestari non possit. Præsertim, quod talem injuriam probare possim mendacem in judicio, & ut talem ad punitionem adigere. Et sic tenet Hur, *rad. ubi supr. & alii. pars. 6. tr. 6. resolutione 16.*

INQUISITORES.

Inquisitores de jure communi.

I. INQUISITORES de jure communi debent esse annorum quadraginta *Summa Diana.*

Clem. nolentes, de heret. & si minores eligentur, electio esset nulla. Ita Zabarella num. 3. Sed cum hodie Inquisitores Italiae creentur à DD. Cardinalibus Inquisitio. Romanæ de scientia Summi Pontificis, parum curandum est de ætate. Ita Farinacius de heret. quest. 186. num. 51. Qui vero creantur à Generali Inquisitore Hispaniæ, sufficit, si attingant annum trigessimum, ex privilegio Summi Pontificis. Ita Zanardus part. 1. cap. 6. quæstione 12. Quæ etiam ætas sufficit in eorum Commissariis. Ita Molina tom. 5. tractat. 5. disputation. 28. numer. 23. part. 4. tractat. non. 8. resolutione 54.

2. Inquisitores secundum Zanardum parte 2. cap. 6. quest. 12. debent esse magis Theologi, quàm Jurisperiti, quia debent de propositionibus hæreticibus judicium ferre. Ad processum vero & examen adhibere possunt peritos Consultores, &c. At Simanca tit. 4. num. 3. testatur, experientia jam in Hispania compertum esse, quod commodius sit, Inquisitores Jurisperitos eligere, quàm Theologos. Et certè ipsi plura facere debent ut Jurisperiti, quam ut Theologi. *part. 4. tract. 8. resolutione 52.*

3. Inquisitores extorquentes pecuniâ prætextu officii Inquisitionis, secundum Suarez de cens. disp. 23. sect. 5. num. 2. incurrunt excommunicationem *Clem. 2. de heret.* Advertit tamen Sanctarellus de her. cap. 40. dub. 5. num. 26. aliquos contrarium docere, & multis rationibus probat, Inquisitores in dicta *Clem.* non includi. Stando autem in sententia affirmativa, puto cum Bonacina tom. 3. disp. 2. q. 10. punct. 10. non incurrere excommunicationem, si accipiant pecuniam spontè, etiam prætextu officii, oblatam: procurent aut extorqueant prætextu mutui, dati, crediti, &c. vel titulo etiam officii, extorqueant mutuum, &c. *resol. 4. tract. 8. resol. 28.*

4. In Hispania secundum Scacciam de jud. lib. 1. cap. 87. num. 12. Inquisitores, alique S. Officii ministri, non solum pecuniam, sed neque esculenta & poculenta *An Inquisitores incurrant excommunicationem extorquentes pecuniâ prætextu S. Officii? Et quid si accipiant spontè oblatam. Procurent titulo Mutui? Crediti, &c.*

Etiam extorquendo sub prætextu S. Officii.

